

SAMMENFATNING AF ADVOKATUNDERSØGELSE AF VISSE FORHOLD I ROSKILDE BANK

Bestyrelsen i Roskilde Bank har ved kommissorium af 12. februar 2009 anmodet advokaterne Mogens Skipper-Pedersen og Henrik Stenbjerre om at foretage en undersøgelse af visse forhold i Roskilde Bank i perioden 1. januar 2005 – august 2008.

Det overordnede formål med undersøgelsen er at redegøre for årsagerne til Roskilde Banks økonomiske sammenbrud i sommeren 2008 og at vurdere, hvorvidt der er begået strafbare forhold, eller der er grundlag for at anlægge erstatningssager og/eller udtale kritik mod medlemmer af bestyrelse, direktion, ledelsesteam samt intern og ekstern revision. Vurderingerne er alene baseret på skriftligt materiale.

Advokaterne har afleveret deres redegørelse, og bestyrelsen i Roskilde Bank har udarbejdet denne sammenfatning af advokaternes vurderinger af de forhold, som er omtalt i kommissoriet.

1. Årsagerne til Roskilde Banks sammenbrud

Det er advokaternes vurdering, at Roskilde Banks sammenbrud i det væsentligste var forårsaget af en kombination af

- bankens høje risikoprofil (høj udlånsvækst, stor koncentration og satsning på ejendomsmarkedet og en beskedent solvensoverdækning som "buffer" mod fremtidige tab)
- bankens mangelfulde håndtering af kreditsager og en dårlig kreditkultur
- den negative udvikling på ejendomsmarkedet samt
- den negative udvikling på pengemarkedet og aktiemarkedet.

Det er kun de to førstnævnte årsager, der vedrører bankens egne forhold, og som derfor er vurderet. Det er vurderingen, at disse forhold har forårsaget en betydelig del af bankens samlede tab.

Risikoprofilen

Den af Roskilde Bank valgte risikoprofil, kendetegnet ved en i forhold til sammenlignelige banker meget høj udlånsvækst (53 % i 2005 og 59 % i 2006), en stor koncentration (ca. 45 %) inden for ejendomsinvestering og projektudvikling, og fastsættelse af en beskedent solvens-

overdækning, er primært et valg, der er truffet og gennemført af bankens markante og stærke administrerende direktør gennem en meget lang årrække, Niels Valentin Hansen. Direktøren har haft som sit mål at udvikle Roskilde Bank fra at være en lokal bank for Roskilde-området til at være en betydelig sjællandsk bank. Med sin betydelige gennemslagskraft har han evnet at gennemføre sin vækstpolitik med fuld opbakning fra såvel sin ledergruppe som ledere og medarbejdere i bankens filialer. Vækstpolitikken er tillige løbende blevet taget til efterretning af bankens bestyrelse.

Vækstpolitikken er gennemført på trods af mange og vedholdende påbud og risikoplysninger fra Finanstilsynets side. Roskilde Banks skriftlige svar på Finanstilsynets henvendelser efterlader det indtryk, at banken ikke har taget advarslerne alvorligt. Tværtimod har banken fastholdt den valgte vækststrategi under påberåbelse af *bankens kapitalberedskab og den gode bonitet i udlånsporteføljen, den betydelige ekspertise inden for ejendomsudviklingssektoren og den store efterspørgsel af denne ekspertise i markedet, bankens særlige ekspertise til at vælge de kunder og projekter, der er bedst egnede, og det forhold, at banken tager højde for byggerisikoen og salgsrisikoen, således at banken kun løber en "marginal" risiko.*

Bankens svar til Finanstilsynet giver ikke en reel beskrivelse af virkeligheden. Forholdet var formentlig nærmere det, at såvel store som små ejendomsudviklere "*stod i kø*" i banken, fordi det var nemt og hurtigt at låne penge i Roskilde Bank uden iagttagelse af sædvanlige bankmæssige formkrav og dokumentation for bonitet mv. Hertil kom, at banken havde en salgsorienteret kreditkultur og en kreditsagshåndtering, der var særdeles lemfældig, og hvor sædvanligt kredithåndværk var nedprioriteret. Retningslinjerne for kreditsagsbehandling blev ikke fulgt, og bankens centrale kreditfunktion, Team Kredit, havde hverken magt, gennemslagskraft eller ressourcer til at kræve reglerne efterlevet.

Den mangelfulde håndtering af kreditsager og en dårlig kreditkultur

Kreditsagsbehandlingen og kreditkulturen i Roskilde Bank har været særdeles mangelfuld og stærkt kritisabel, hvilket bl.a. har givet sig udslag i:

- Et meget stort antal efterbevillinger til bestyrelsen, klassificeret som de såkaldte "*presserende sager*". Der er her tale om forkert anvendelse af direktionsinstruksens bestemmelse om "*presserende tilfælde*", ligesom de presserende sager er et udslag af, at bevillingsbeføjelser i et stort antal sager ikke har været overholdt.
- Der har været en udstrakt brug af forhøjelser af engagementer til inddækning af meget betydelige overtræk, og ofte ved overtrædelse af bevillingsbeføjelser.
- Dårlig sagsbehandling i kreditsagerne, herunder
 - mangelfuldt grundlag for bevilling af større engagementer

- manglende løbende økonomisk opfølgning, f.eks. ved fremskaffelse af periode-rapport og budgetter
 - ikke gennemførte sikringsakter
 - manglende registrering af relevante data
 - mangelfulde sagsmapper mv.
- Dårlig kreditbonitet hos nogle store erhvervskunder og mangelfuld konstatering og kontrol heraf.
 - Manglende overblik, styring og kontrol med koncernengagementer, særligt på projekt- og anlægsfinansieringer.

Den mangelfulde sagsbehandling i bankens filialer skyldes en kombination af en dårlig kreditkultur og det forhold, at bankens centrale kreditfunktion, Team Kredit, ikke har fungeret tilfredsstillende. Banken har manglet en effektiv kreditstyring og kontrol af, at de interne retningslinjer for bevillingssager blev fulgt og respekteret. Kreditafdelingen har samtidig ikke fået tilført tilstrækkelige ressourcer til at håndtere bankens betydelige vækst på udlånssiden, samt de mange andre opgaver, som har påhvilet denne funktion, herunder et omfattende arbejde forbundet med Finanstilsynets mange presserende forespørgsler. Kreditfunktionen har således i hele perioden "*haltet bagefter*" salgsteamet i filialerne, herunder Team Erhverv, hvilket i sig selv kan have medvirket til det store antal efterbevillingssager i banken.

2. Hvem har ansvaret for Roskilde Banks sammenbrud?

Niels Valentin Hansen

Det er advokaternes vurdering, at Niels Valentin Hansen bærer hovedansvaret for bankens sammenbrud, og at han i perioden indtil sin fratreden den 30. april 2007 groft har tilsidesat sine pligter som administrerende direktør i Roskilde Bank, og at hans handlinger og undladelser indebærer **en overtrædelse af aktieselskabslovens (ASL) § 54 og lov om finansiel virksomhed (FIL) § 71 samt et klart ansvarsgrundlag over for banken.**

Det er i denne forbindelse særligt fremhævet, at

- Niels Valentin Hansen har gennemført sin vækststrategi primært ved store udlån inden for ejendomssektoren, herunder til ejendomsudviklere, hvoraf nogle i 1990'erne havde udsat andre banker for sammenbrud og tab, hvilket har gjort en særlig agtpågivenhed påkrævet, hvorved bemærkes, at Niels Valentin Hansen allerede på dette tidspunkt var bankens direktør

- Niels Valentin Hansen har accepteret, og formentlig i en række tilfælde direkte godkendt, at der blev givet meget store lån, heraf en række tæt på 25 %-grænsen i FIL § 145, stk. 1, til ejendomsudviklere, ofte med et betydeligt blancoelement
- Niels Valentin Hansen har accepteret, at kreditsagsbehandlingen i bankens filialer ikke har været udført efter de fastlagte retningslinjer, og at dette var en konsekvens af bankens betydelige vækst
- Niels Valentin Hansen har accepteret, at bankens centrale kreditafdeling var underbemandet og ikke var i stand til at udføre kompetent og sædvanlig bankmæssig risikostyring og kontrol med bankens lånesager
- Niels Valentin Hansen har godkendt, at bestyrelsens bevillingskompetence i betydelig grad blev tilsidesat gennem et misbrug af kreditinstruksens undtagelsesbestemmelse om presserende sager, idet mere end halvdelen af de sager, der kun kunne bevilges af bestyrelsen, reelt blev bevilget af direktionen og kreditudvalget, og først efterfølgende forelagt bestyrelsen som efterbevillingssager
- Niels Valentin Hansen har været bekendt med, at bankens interne revision i 2005 og især i 2006 ikke har fungeret tilfredsstillende. Ved at undlade at orientere bestyrelsen om dette forhold har han bidraget til at forøge bankens kreditrisiko væsentligt, særligt under hensyntagen til, at kredithåndteringen i bankens filialer var lemfældig, og at Team Kredits risikostyring var stærkt mangelfuld. Bestyrelsen er derfor reelt blevet frataget sin "vagthund" på kreditrisikoområdet, idet den interne revision gennem revisionsprotokollen har pligt til at orientere bestyrelsen om væsentlige forhold, ligesom den interne revisionschef efter FIL § 74, stk. 1, har ret til at være til stede og udtale sig på bestyrelsesmøder
- Niels Valentin Hansen i bankens svar til Finanstilsynet har efterladt det fejlagtige indtryk hos Finanstilsynet og bestyrelsen, at den høje risikoprofil var forsvarlig på grund af udlånskundernes bonitet og en forsvarlig kreditsagsbehandling, hvorfor banken ikke påtog sig unødige risici.

Såfremt Niels Valentin Hansen på et tidligere tidspunkt havde draget omsorg for, at Roskilde Bank havde fået etableret en selvstændig og kompetent kreditfunktion med de fornødne ressourcer og med kompetence til at håndhæve bankens kreditpolitik og de vedtagne retningslinjer for kreditsagers behandling, må udlånsvæksten antages at være blevet væsentligt lavere og boniteten af bankens udlånsportefølje højere. Rettidig indgriben over for den interne revisions mangelfulde arbejde ville have forbedret situationen. Det er muligt, at banken som en følge af krisen på ejendomsmarkedet og finanskrisen på sigt alligevel ikke ville kunne have overlevet som selvstændig bank, men bankens tab må antages at være blevet langt mindre.

Niels Valentin Hansens handlinger og undladelser kan efter advokaternes vurdering tilregnes ham som groft uagtsomt, hvorfor han er **erstatningsansvarlig over for banken for det tab, banken har lidt som en følge heraf, jf. ASL § 140.**

Overtrædelse af ASL § 54 kan straffes, såfremt forholdet kan tilregnes som groft uagtsomt.

Advokaterne henleder opmærksomheden på FIL § 373, stk. 6 og 7, hvorefter bestyrelsesmedlemmer og direktion i en bank eller i en finansiel virksomhed kan straffes, bl.a. såfremt de pågældende

- (i) undlader at træffe nødvendige foranstaltninger i tilfælde af tab eller en nærliggende fare for tab af væsentlig størrelse
- (ii) giver urigtige oplysninger om forhold vedrørende virksomheden til en offentlig myndighed eller til offentligheden
- (iii) gør sig skyldig i grov eller oftere gentagne forsømmelser eller skødesløshed, der kan medføre tab for virksomheden eller indskyderne eller andre investorer i den finansielle virksomhed.

På grundlag af det skriftlige materiale, som ligger til grund for undersøgelsen, er advokaterne **ikke i stand til at vurdere, om der foreligger en overtrædelse af disse bestemmelser, der subjektivt alene kræver grov uagtsomhed.**

Advokaterne henleder også opmærksomheden på straffelovens § 280 om mandatsvig, der lyder:

"For mandatsvig straffes, for så vidt forholdet ikke falder ind under §§ 276 – 279a, den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettigede vinding, påfører en anden formuetab 1) ved misbrug af en for ham skabt adgang til at handle med retsvirkning for denne eller 2) ved i et formueanliggende, som det påhviler ham at varetage for den anden, at handle mod dennes tarv."

En realisering af det beskrevne gerningsindhold vil kun kunne straffes, såfremt det kan tilregnes som forsættligt.

Advokaterne finder **ikke, at de på basis af det foreliggende skriftlige materiale har grundlag for at vurdere, om der kan foreligge overtrædelse af § 280 i straffeloven.**

Arne Wilhelmsen

Som medlem af direktionen siden 1. november 2006 har Arne Wilhelmsen efter advokaternes vurdering et **medansvar for bankens sammenbrud**, idet han har haft pligt til at orientere bestyrelsen om den mangelfulde kreditsagshåndtering, Team Kredits manglende risikostyring og ressourceproblemer samt de konstaterede svagheder i intern revision.

Søren Kaare-Andersen

Søren Kaare-Andersen tiltrådte som administrerende direktør den 1. juli 2007 og blev hurtigt – gennem Finanstilsynets skrivelser og de interne revisionsrapporter – opmærksom på, at kreditsagernes behandling ikke levede op til sædvanlige standarder inden for banksektoren. Han iværksatte en række tiltag, der blandt andet havde til formål at standse brugen af "*presserende sager*" og den ukorrekte behandling af overtræk. Han indførte en ny selvstændig kreditororganisation, adskilt fra Team Erhverv, og samlede bankens risikostyring i en ny afdeling, Team Risikostyring.

På samme måde blev der udarbejdet en række nye regler for behandlingen af kreditsager, der blev afholdt orienteringsmøder, og i cirkulærebrev til filialcheferne blev det præciseret, at retningslinjerne nu skulle følges. Ved konstaterede overtrædelser i 2008 blev der udstedt advarsler og iværksat opsigelser og bortvisninger.

Det er advokaternes vurdering, at Søren Kaare-Andersen ikke har erkendt omfanget af den dårlige sagsbehandling og kreditkulturen før primo 2008. De finder **ikke, at der er et ansvarsgrundlag for Søren Kaare-Andersen.**

Allan H. Christensen

Advokaterne finder det kritisabelt, at kreditudvalgets leder Allan H. Christensen underskrev på redegørelser til Finanstilsynet, der giver indtryk af en langt bedre kreditsagshåndtering og bonitetsvurdering, end der var grundlag for i virkeligheden. De finder det tillige kritisabelt, at Allan H. Christensen, der var medlem af bankens lederråd indtil 21. januar 2008 og deltog som den kreditansvarlige og forelagde kreditsager m.m. i bankens bestyrelse, og som utvivlsomt må have haft fuldt kendskab til den ringe og risikofyldte kreditsagsbehandling, årsagerne til de mange presserende sager og Team Kredits ressource-situation, ikke på en klar og tydelig måde har orienteret bestyrelsen om disse forhold, og om de meget betydelige kreditrisici, der var forbundet hermed. Der må kunne stilles krav om, at en leder på dette niveau dels afgiver en sådan orientering, dels aktivt kommer med forslag til en ændring af de kritisable forhold omkring kreditsagshåndteringen. Advokaterne finder, at Allan H. Christensens undladelser er **ansvarspådragende over for banken.**

Bestyrelsen

Det er den samlede vurdering, at de enkelte medlemmer af bankens bestyrelse på en i forhold til banken **retsstridig og ansvarspådragende** måde har undladt:

- at føre et forsvarligt tilsyn med bankens direktion
- at forholde sig aktivt til bankens høje risikoprofil og vurdere nødvendigheden af at fastsætte grænser for bankens maksimale eksponering inden for ejendomsbranchen, på enkeltengagementer inden for ejendomsudvikling og på den samlede eksponering på større engagementer
- at foranledige den langvarige praksis med presserende sager standset
- aktivt at få klarlagt ressourcebehovet i bankens centrale kreditfunktion, Team Kredit, med henblik på at sikre tilførsel af de fornødne ressourcer til at kunne foretage en forsvarlig kreditkontrol ved større bevillingssager og en kontrol med filialernes overholdelse af de interne retningslinjer for god creditsagshåndtering.

De nævnte undladelser indebærer **en overtrædelse af ASL § 54 og FIL § 71 og eventuelt FIL § 373, stk. 6 og 7.**

Det er vurderingen, at en aktiv tidligere indgriben fra bestyrelsens side på hvert af de omhandlede områder kunne have medvirket til at begrænse bankens samlede tab.

Advokaterne finder ikke tilstrækkeligt grundlag for at antage, at bestyrelsen har haft kendskab til den mangelfulde creditsagsbehandling, Team Kredits utilstrækkelige kreditkontrol eller intern revisions mangelfulde arbejde i 2005-06.

3. Har intern revision et medansvar?

Inger Pedersen var intern revisionschef i tiden indtil 31. januar 2007, hvor hun blev pensioneret på grund af sygdom. Efter det oplyste afgik hun ved døden i april 2007.

Birgit Schledermann har været intern revisionschef siden 1. februar 2007.

Vedrørende regnskabsåret 2005

Advokaterne finder, at det udførte arbejde i 2005 ikke har været tilfredsstillende.

De har bl.a. særligt fundet det kritisabelt, at en række revisionsrapporter alene forelå i udkast og ikke blev fremsendt til de relevante modtagere, og at det udførte revisionsarbejde på en række områder og i en række tilfælde ikke blev udført og afrapporteret med den fornødne omhu.

Det er dog vurderingen, at der **ikke er et fuldt tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at der foreligger en overtrædelse af god revisionskik.**

Vedrørende regnskabsåret 2006

Advokaterne finder, at intern revision i 2006 ikke har fungeret tilfredsstillende, og at forholdene er forværret betragteligt i forhold til 2005

Det findes særligt kritisabelt

- at revisionsrapporterne bortset fra én kun forelå i udaterede udkast
- at det udførte revisionsarbejde på en række områder og i en række tilfælde ikke blev udført og afrapporteret med den fornødne omhu, herunder gennem kvartalsrapporterne. Dette var særligt kritisk, når der efterfølgende blev afdækket væsentlige kritikpunkter på kreditområdet
- at det ikke i tilstrækkelig grad af årsprotokollatet af 9. februar 2007 fremgik, at der forelå væsentlige mangler i den interne revisions arbejder.

Det er advokaternes vurdering, at **den tidligere revisionschef har overtrådt god revisionskik.**

Det er endvidere vurderingen, at **revisionschef Birgit Schledermann har overtrådt god revisionskik** ved, at hun uden forbehold underskrev revisionsprotokollat af 9. februar 2007 vedrørende årsrapport 2006, hvorved hun – der ikke i 2006 havde ansvaret for intern revision – over for bestyrelsen var med til at legitimere det mangelfuldt udførte arbejde, og at der foreligger **et ansvarsgrundlag over for banken**. Bestyrelsen for Roskilde Bank vurderer imidlertid, at den ny revisionschef – efter blot ni dage i stillingen – har været udsat for et ekstraordinært pres for at underskrive protokollatet fra såvel direktion, bestyrelse og ekstern revision, for hvem det må have stået klart, at underskriften ikke kunne bero på nogen væsentlig undersøgelse. Bestyrelsen agter derfor **ikke at foretage yderligere** over for Birgit Schledermann.

Vedrørende regnskabsåret 2007

Intern revisions rapportering af det i 2007 udførte arbejde efterlader indtrykket af et revisionsarbejde, hvor der er sket væsentlige fremskridt siden året før. På visse områder

kunne revisionen imidlertid have sendt budskaber til bestyrelsen af en mere klar karakter. Således burde de mange kreditmæssige bemærkninger, der fremgik af de 14 revisionsrapporter omfattende 33 % af de gennemgåede delarrangementer, have fået omtale i revisionsprotokollen, hvorved bestyrelsens opmærksomhed var blevet henledt herpå.

Det er advokaternes vurdering, at der **ikke er grundlag for at fastslå en overtrædelse af god revisionskik**. Tilsvarende gælder for perioden 1. januar – august 2008.

4. Har ekstern revision et medansvar?

Den eksterne revision i perioden 1. januar 2005 – februar 2008 har været Ernst & Young.

Vedrørende regnskabsåret 2005

Advokaterne finder, at det af ekstern revision i 2005 udførte arbejde ikke har været tilfredsstillende.

Det findes således kritisabelt

- at der ikke har været ført det påkrævede tilsyn, herunder løbende været udført kvalitetskontrol med det af intern revision udførte arbejde
- at der ikke blev iværksat den fornødne reaktion på de betydelige svaghedstegn, der kunne konstateres dels i intern revision, dels på kreditområdet.

Det er dog vurderingen, at der **ikke er et fuldt tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at der foreligger en overtrædelse af god revisionskik**.

Vedrørende regnskabsåret 2006

Advokaterne finder, at ekstern revisions arbejde ikke har været tilfredsstillende.

Det findes således kritisabelt

- at der ikke har været ført det påkrævede tilsyn, herunder løbende udført kvalitetskontrol med intern revisions arbejde samt i tide medvirket til, at der blev iværksat den nødvendige reaktion på den uacceptable situation

- at ekstern revision i protokollatet om årsrapporten har blåstemplet det af intern revision udførte arbejde, idet det må eller i hvert fald burde have været åbenbart for revisionen, at det udførte arbejde var mangelfuldt
- at ekstern revision i protokollen ikke har forholdt sig til årsrapportens manglende oplysninger om ændringen fra afdækning til ikke afdækning af ledelsens optionsprogram
- at ekstern revision i protokollen påpeger de manglende ressourcer i kreditafdelingen, men indskrænker sig til at konkludere, at der ikke som følge heraf er konstateret fejl i årsrapporten, hvilket over for bestyrelsen afsvækker oplysningernes alvorlige karakter
- at ekstern revision i protokollen ikke har forholdt sig til, at den nytiltrådte revisionschef uden forbehold underskrev årsprotokollatet af 9. februar 2007 og derved bidrog til, at bestyrelsen fik et forfejlet indtryk af det af intern revision udførte arbejde.

Det er advokaternes vurdering, at **ekstern revision ikke har udført revision i overensstemmelse med god revisionsskik, og at der foreligger et ansvarsgrundlag over for banken.**

Vedrørende regnskabsåret 2007

Advokaterne finder, at der **ikke er grundlag for at fastslå, at der for 2007 foreligger en overtrædelse af god revisionsskik.**

Som ny revision valgtes på generalforsamlingen den 27. februar 2008 KPMG. Advokaterne har ikke fundet grundlag for at undersøge og vurdere et eventuelt ansvarsgrundlag for KPMG.

5. Har årsregnskaberne været retvisende?

Den reviderede halvårsrapport for Roskilde Bank den 30. juni 2008 viste et negativt driftsresultat på kr. 5.142 mio. og en negativ egenkapital på kr. 2.525 mio. efter samlede nedskrivninger på udlån og garantier på kr. 3.578 mio. Dette førte til bankens sammenbrud og ophør som selvstændig bank.

De meget store nedskrivninger pr. 30. juni 2008 gør det nærliggende at rejse spørgsmålet, om en del af disse nedskrivninger burde have været objektivt konstaterbare før den 1. januar 2008. Advokaterne har på denne baggrund vurderet bankens nedskrivningsbehov i årsrapport-

ten 2007, hvorimod de ikke har fundet grundlag for at tage stilling til nedskrivningsbehovet pr. henholdsvis 31. december 2005 og 31. december 2006.

Det er advokaternes vurdering, at der **ikke foreligger et tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at der på individuelle engagementer var indtruffet objektivt konstaterbare værdiforringelser med krav til nedskrivninger i et sådant omfang og på et sådant tidspunkt, at den aflagte årsrapport 2007 og delårsrapporten pr. 31. marts 2008 var væsentligt fejlbehæftede.**

Ved denne konklusion er bl.a. taget i betragtning, at der pr. 1. januar 2005 trådte nye regnskabsregler i kraft for pengeinstitutter, der medførte, at der ikke som tidligere kunne foretages hensættelser til fremtidige sandsynlige tab, men at der alene kunne foretages nedskrivning på udlån som følge af tab på baggrund af objektive konstaterbare kriterier, samt at Finanstilsynet i december måned 2007 foretog en omfattende gennemgang af bankens engagementer, uden at der blev udtalt kritik af tidspunktet for bankens konstatering af OIV (Objektiv Indikation af Værdiforringelse), eller stillet krav om nedskrivninger ud over de to nedskrivninger på større engagementer, der var en følge af tilsynets gennemgang. Den eksterne revision gennemgik ved revisionen af årsrapport 2007 nedskrivninger på kr. 389 mio. svarende til 87 % af nedskrivningerne pr. 31. december 2007 uden at give udtryk for, at der var behov for yderligere nedskrivninger på de gennemgåede engagementer eller andre engagementer.

Advokaterne har tillige vurderet, om ledelsesberetningerne i årsrapporterne for 2005, 2006 og 2007 har indeholdt tilstrækkelige oplysninger om forhold, der normalt er relevante for regnskabsbrugerne, eller om der tegnes et ikke retvisende billede, jf. FIL §§ 185 -187. De har fundet det kritisabelt, at ledelsesberetningerne indeholdt utilstrækkelige oplysninger på nogle områder, men har **ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at årsrapporterne for 2005, 2006 og 2007 af denne grund ikke var retvisende.**

6. Handel med egne aktier

Advokaterne har vurderet bankens handler med Glitnir omkring årsskiftet 2006/07. Det er vurderingen, at der ved transaktionerne med Glitnir ikke foreligger sådanne omstændigheder, at yderligere undersøgelser er påkrævet.

De har ligeledes vurderet bankens handler med store erhvervskunder. Under hensyn til, at Finanstilsynet i april 2009 har meddelt banken, at man har indledt en undersøgelse af disse handler, har de **ikke fundet grundlag for at foretage en selvstændig vurdering heraf.**

I forbindelse med bankens kapitalforhøjelse i marts og april måned 2007 har advokaterne konstateret, at banken har tegnet aktier for et beløb af ca. kr. 77 mio. på basis af bankens egne tegningsretter svarende til ca. 22 % af emissionen.

Banken har herved **overtrådt ASL § 48 h, stk. 1, om forbud mod at tegne egne aktier, ligesom der muligvis tillige foreligger en overtrædelse af straffelovens (STRL) § 296, stk. 1, nr. 3, alternativt FIL § 373, stk. 7.**

Efter ASL § 48 h, stk. 3, gælder, at aktier tegnet i strid med § 48 h, stk. 1, anses for tegnet af samtlige medlemmer af bestyrelsen og direktionen med solidarisk hæftelse for indbetalingen af tegningsbeløbet. Dette gælder dog ikke for medlemmer, der godtgør, at de hverken indså eller burde have indset, at aktietegningen var ulovlig.

Advokaterne finder tillige, at **Ernst & Young ved den manglende omtale heraf i revisionsprotokollen til årsrapporten 2007 og ved den manglende supplerende oplysning i årsrapporten, har handlet i strid med god revisionskik og erklæringsbekendtgørelsen.**

7. Aktieoptioner til ledelsen

Ved optionsprogrammets indførelse i 2003 var dette i tråd med tilsvarende incitamentsordninger i andre pengeinstitutter. Med en tildeling af optioner modsvarende 5 % af bankens aktiekapital, heraf 2 % til Niels Valentin Hansen og 1 % til hver af tre andre medlemmer af ledelsen, lå programmet i den høje ende og viste sig at kunne blive meget attraktivt for optionshaverne.

Afviklingen i foråret 2008 (for en enkelt i 2006 i forbindelse med pensionering) fandt sted i overensstemmelse med optionsaftalerne bortset fra, at nedennævnte forhold ikke var omtalt.

- Finansieringen af købet af aktier ved optionsudnyttelsen blev bevilget af banken, efter det oplyste på bankens sædvanlige vilkår.
- Bestyrelsen besluttede, at banken kunne tilbagekøbe aktier til markedskurs til indfrielse af bankkreditten vedrørende aktiekøbet.
- Da en af optionshaverne efterfølgende blev mødt af krav fra skattevæsenet, bevilgede banken i februar 2008 en kredit på kr. 34 mio. mod sikkerhed i aktier i banken med en kursværdi på kr. 20,7 mio.

Det er advokaternes vurdering,

- at der **ikke foreligger et tilstrækkeligt grundlag for at kunne fastslå, at tildelingen af optioner i 2003 ikke var forsvarlig**

- at der **ikke foreligger et tilstrækkeligt grundlag for at kunne fastslå, at afviklingen af optionerne i 2006 og 2008 ikke foregik forsvarligt**
- at det er **kritisabelt, at banken efterfølgende bevilger en kredit på kr. 34 mio. på et sikkerhedsmæssigt utilstrækkeligt grundlag til dækning af skat vedrørende optionsaftalen.**

8. Afslutning

Bestyrelsen i Roskilde Bank anser hermed den i februar 2009 igangsatte undersøgelse af visse forhold i Roskilde Bank i perioden 1. januar 2005 – august 2008 som afsluttet.

Bestyrelsen vurderer, at undersøgelsen giver en dækkende redegørelse for årsagerne til Roskilde Banks økonomiske sammenbrud i sommeren 2008 og en vurdering af, hvorvidt der er begået strafbare forhold, eller der er grundlag for at anlægge erstatningsager og/eller udtale kritik mod medlemmer af bestyrelse, direktion, ledelsesteam samt intern og ekstern revision.

Bestyrelsen i Roskilde Bank har derfor besluttet at indlede retslige skridt over for Niels Valentin Hansen, Arne Wilhelmsen, Allan H. Christensen, de enkelte medlemmer af bankens daværende bestyrelse samt bankens tidligere revisor, Ernst & Young.

Den 5. august 2009

Bestyrelsen for Roskilde Bank.